

## BOEKBESPREKING.

*Dr. F. J. Faber, Van Zondvloed tot Landijs.* 292 bl. 127 fig. Uitg. W. J. Thieme, Zutphen. 1949. Geb. f 7,50.

Een kostelijk boek, geheel naar het hart van de leden der Nederlandse Geologische Vereniging, populair geschreven, nergens dor of droog, gezellig door het vele illustratie-materiaal in tekening en foto.

De inhoud in 't kort: De keien onze heiden, herkomst, transportwijze; speurtochten in de Alpen, gletsjers, vroegere uitbreiding, Torell; Nederland in de IJstijd, oorzaak van de ijstijden — en nog meer, alles rijk geïllustreerd.

Behalve afbeeldingen van keien, gletsjers, morenes, sand'r, stuwprofielen, reproducties van oude tekeningen, etc. passeren ook de besproken geologen de revue in beeld: Van Breda, Werner, Hutton, Smith, Von Buch, Lyell, Heim, Agassiz, Torell, Staring, Penck — waarbij ik tot mijn leedwezen onze J. van Baren mis.

Dat hier, bij de schets van de historische ontwikkelingsgang der wetenschap betreffende de ijstijden, de hoofdpersonen in hun betekenis worden geschetst en met hun konterfeitsel worden weergegeven, is niet de kleinste verdienste van dit boek. Vergelijken we dit gedeelte met de poging van Van Baren in zijn „De bodem van Nederland”, dan blijken we weer een flinke stap vooruit te zijn gekomen.

Laten de verklarende tekeningen niets te wensen over, evenmin als de foto's van bovengenoemde geologen, meerdere andere foto's dienen bij herdruk stellig door betere te worden vervangen, vooral 5, 8, 17, 36, 38, 44, 76, 77, 116, 118 en 119. Het voor niet geschoolde geologische lezers onbegrijpelijke profiel, fig. 9 kan dan tevens worden vervangen.

Dat dit, in de beste zin populair wetenschappelijke boek spoedig in herdruk zal verschijnen, is wel zeker.

Prof. Dr. I. M. VAN DER VLERK en Prof. Dr. Mr. F. FLORSCHÜTZ, *Nederland in het IJstijdvak.* De geschiedenis van flora, fauna en klimaat, toen aap en mammoet ons land bewoonden. 287 bl., 90 foto's, 98 fig. Prijs f 12,50. Uitg. Mij. W. de Haan N.V., Utrecht, 1950.

Een kloek werk in fraaie linnen band, op mooi papier gedrukt, de hand reikend aan „Het geheimschrift der aarde”. De suggestie van de bijtitel stimuleert de lezing ook voor hen, die niet geologisch zijn geschoold.

Toch moet men daar niet te licht over denken; de leden van de Nederl. Geol. Vereniging, die niet uitsluitend zwerfstenen zoeken en bestuderen, maar ook interesse hebben voor de palaeontologie en stratigraphie van onze bodem, zullen het boek wel als ideaal beschouwen, daar het een aan waarnemingen rijk overzicht geeft van wat er op dit ogenblik in Nederland bekend is over het IJstijdvak en daarbij alles afbeeldt van wat er in de verschillende lagen werd aangetroffen aan dierresten en plantendelen, stuifmeelkorrels niet het minst, welke laatste zijn getekend op zeer vergrote schaal.

Maar — het boek geeft, niet alleen over het IJstijdvak en speciaal over de oorzaken daarvan, de tegenstrijdige hypothesen, doch toont telkens weer over allerlei feiten de verschillende belichting, wat het voor de eenvoudigen van geest, die prefereren een bepaald inzicht — zij het dan ook misschien onjuist of niet geheel verantwoord, wel eens moeilijk zal maken de aandacht te blijven spannen.

Veel is er te prijzen, maar vooral achten wij het verhelderend, dat de schrijvers zijn overgegaan tot een nieuwe indeling van onze glaciale afzettingen op palaeontologische grondslag: Praetiglien, Tiglien, Taxandrien, Needien, Drenthien, Eemien, Tubantien, aldus gerangschikt naar de ouderdom, waarmede de schrijvers tevens „het confectiepakje van onze bureu” overboord hebben geworpen, en waardoor aan ons bekende lagen een goed zichtbaar plaatsje wordt verzekerd.

Na het inleidende hoofdstuk over het IJstijdvak worden de genoemde afdelingen na elkander uitvoerig besproken, elk hoofdstuk als een boek op zich zelf.

Waar moeilijkheden rijzen, komen als vanzelf verklaringen op prettige wijze gegeven en wie zich niet meer de betekenis herinnert van een term, kan èn in de alphabetische lijst de aanwijzing vinden òf in het glossarium de omschrijving.

De geweldige literatuurlijst spreekt voor zich zelf.

P. VAN DER LIJN.